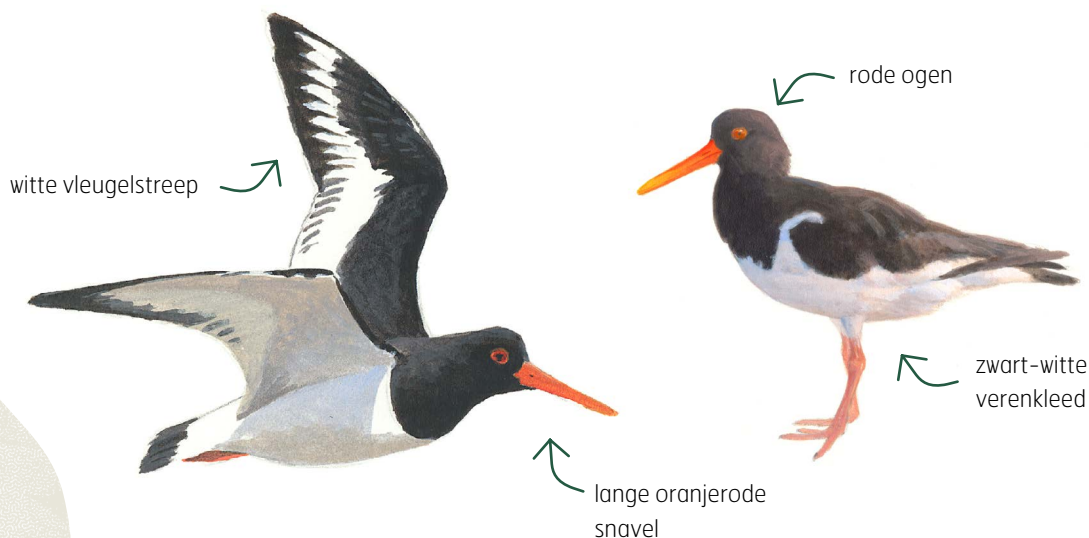

Scholekster

ALGEMEEN

Scholeksters zijn grote, opvallende steltlopers, iets 'stoerder' dan een kievit. Ze broeden op de grond aan de kust of op weilanden in het binnenland, maar in sterk toenemende mate ook op platte (grind) daken, vooral op industrieterreinen. Mannetjes en vrouwtjes verdedigen samen hun territorium tijdens het broedseizoen. Doorgaans keren koppels jaar na jaar terug naar dezelfde plek.

Scholeksters kan je herkennen aan het zwart-witte verenkleed, hun rode ogen en vooral aan de lange oranjerode snavel. De witte vleugelstreep is in vlucht goed zichtbaar. Beide geslachten lijken sterk op elkaar, al hebben mannetjes gemiddeld een kortere en dikkere snavel dan vrouwtjes en zijn vrouwtjes gemiddeld wat groter en zwaarder.

JAN	FEB	MRT	APR	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

ALGEMEEN VOORKOMEN

BROEDPERIODE

BROEDGEGEVENS

BROEDPERIODE: april – juli

NEST: kuiltje op de grond bekleed met steentjes en schelpenmateriaal

AANTAL EIEREN: 2-4 eieren

BROEDDUUR: 24-27 dagen

JONGEN: nestvlieders die na 1 of 2 dagen het nest verlaten. Na ongeveer een maand zijn ze vliegvlug en worden nog enige tijd gevoed door de ouders. Wanneer de jongen van dakbroeders er klaar voor zijn, of gedreven worden door hitte of lokroepen van de ouders, springen ze van de dakrand naar beneden.

WAT KAN JE DOEN?

→ INRICHTING PLATTE DAKEN

VERMIJD SCHUINE DAKEN of daken hoger dan 15 m.

OPPERVLAKTE DAK: gebruik (een deel van) een plat dak met een oppervlakte van minstens 1,5 op 1,5 m.

DAKBEDEKKING: grind met een lichte kleur, een laag van bij voorkeur 7 cm om voldoende schokken te kunnen weren en zodat de vogels een nestkuil kunnen maken. Gladde plastic of vinyl raden we af. Grind is bij voorkeur kalksteengrind, geen 'hard' grind met scherpe hoekjes: die kunnen eierbreuk veroorzaken. Gebruik enkel schelpenmateriaal of zand als het niet kan wegstuiven. Wegstuiven kan je vermijden door bakken met opstaande randen te gebruiken. Gebruik ook geen materialen die gemakkelijk warmte kunnen opnemen, zoals teer en metaal. Die zorgen voor hittestress. Ook een bruin dak met een stukje grind is geschikt.

VEGETATIE: er mogen stukken laag begroeid zijn met mos of gras. Die stukken bieden bescherming tegen predatoren of warmte en dragen bij tot de voedsel- en vochtbehoefte van de jongen. Gebruik enkel materialen die bestand zijn tegen de inwerking van zure stoffen die in de uitwerpselen zitten (dus vermijd teer en metaal).

Als er toch teer gebruikt is, zorg dan dat het niet bloot ligt (jongen kunnen eraan blijven plakken).

MATERIAAL DAK: gebruik enkel materialen die bestand zijn tegen de inwerking van zure stoffen die in de uitwerpselen zitten (dus vermijd teer en metaal).

Als er toch teer gebruikt is, zorg dan dat het niet bloot ligt (jongen kunnen eraan blijven plakken).

VERMIJD MASTEN OF ANTENNES op het dak aangezien ze het vliegen kunnen hinderen.

Zorg voor een **OPSTAANDE RAND VAN 20-30 CM** zodat kuikens niet van het dak kunnen vallen.

SCHUILPLAATSEN: beschutting tegen zon, regen en predatoren kan eenvoudig door een halve stenen pijp, een halfopen houten bakje of houten palletten op het dak te plaatsen. Als alternatief kan je een A-vormige constructie maken door twee planken tegen elkaar te monteren. Gebruik ook zoveel mogelijk licht gekleurde materialen die weinig warmte opnemen. Voor de jongen kan je ook een stenen pijp toevoegen om in te schuilen.

ZONNEPANELEN: kunnen dienen als schuilplaats, maar plaats het dak niet vol zonnepanelen zodat er nog genoeg plaats is voor de scholekster.

DEK AFVOERPIJPEN AF met gaas (maximale maatswijdte 1,3 cm) zodat jongen niet mee kunnen spoelen en de afvoerpijpen niet verstopt geraken.

VERMIJD PREDATOREN: vos, steenmarter, kat of bruine rat kunnen via (wentel)trappen het dak bereiken. Zorg dat het dak niet toegankelijk is voor predatoren door het dak bijvoorbeeld enkel van binnenuit toegankelijk te maken.

TIMING WERKEN: plan werken aan het dak enkel buiten het broedseizoen (buiten april-juli).

JONGEN OP DAK: hoewel veel jongen ongedeed landen, vormen hoge daken en harde ondergronden een reëel risico op letsel of sterfte. Een goede inrichting met voldoende schaduw en schuilplaatsen zorgt ervoor dat jongen langer op het dak blijven en voorkomt dat ze bijvoorbeeld door hittestress te vroeg springen.

BEGROEIING LANGS GEBOUW: gebruik vooral gras rondom het gebouw. Zo bied je een geschikte valplek voor de jongen.

WATEROORZIENING: plaats een ondiepe bak of schaal (max. 10 cm diep) met schoon water, wat vooral een meerwaarde is zodra er kuikens zijn. Leg een steen in de bak zodat de jongen er gemakkelijk weer uit kunnen klimmen. Doe dit enkel als het dak veilig bereikbaar is voor regelmatig bijvullen en onderhoud. Als je het dak niet op kunt, is dit geen strikte vereiste.

ONDERHOUD: kort voor het broedseizoen verwijder je best snelgroeiende vegetatie op het dak om overwoekering of volledige overgroeiing van planten te voorkomen.

